

İşçi Dayanışması

Yaşasın İşçilerin Uluslararası Mücadele Birliği

Uluslararası İşçi Dayanışması Derneği Bülteni

Ağustos 2025 • No: 208

Bizi Güçlü Kılan Birlik ve Dayanışmadır!

@u_i_d_d_e_r

/uiderorg

/uid_der

f/uiderorg

www.uidder.org

Bizi Güçlü Kılan Birlik ve Dayanışmadır!

İnsanlar içinde bulundukları durumun belirsiz ya da tehlikeli olduğunu düşündüklerinde, sorunlar, sıkıntılar yaşayabileceklerini öngördüklerinde “bindik bir alamete gidiyoruz kıyamete” derler. Son yıllarda Türkiye’de bu ve buna benzer cümleler insanların dilinden hiç düşmüyor. Çünkü **bugünkü Türkiye tablosu, ekonomik yıkımın, siyasal ve toplumsal alanda derinleşen krizlerin, her alanda çürüme ve yozlaşmanın tablosudur.**

Ekonomi özellikle 2018’den bu yana uçuruma doğru sürükleniyor. Ama iktidardaki rejim 2023’e kadar bu gerçeği inkâr etti. Bir müddet dişimizi sıkarsak düze çıkacağımız mavallarını okudu durdu. Sonra mızrak çuvala sığmaz oldu, ekonomiyi düze çıkarma göreviyle Mehmet Şimşek bakanlık koltuğuna oturtuldu. Fakat Mehmet Şimşek’in uyguladığı program on milyonlarca insanın daha da yoksullaşmasına neden oldu. Bu, beklenmedik bir sonuç değildi. Çünkü iktidardaki rejimin Şimşek eliyle yürütülen programının özeti şudur: İşçilerin, kamu emekçilerinin ücretlerini, emekli aylıklarını iyice aşağı çek, büyük şirketlere bol ve ucuz kredi sağla, teşvik ver, ekonomik yıkımın bedelini işçi sınıfına ödet, sermaye sınıfını kurtar! Tekrar vurgulayalım: Bu programın en temel amacı ekonomik yıkımın faturasını işçi ve emekçilere ödetmektir.

Zirvelerden zirvelere yükselen enflasyona rağmen asgari ücrete Temmuzda zam yapılmadı. Kamu işçilerine 2025’in ilk 6 ayı için yüzde 24 zam dayatılarak ücret artışı gerçek enflasyonun çok altında bırakıldı. Aylıkları 16 bin lira civarında tutulan emeklilerin hali zaten perişan. Şimdi sırada kamu emekçileri ve metal işçileri var. Kamu emekçilerine yapılan zam teklifinin yüzde 10 olması çok şey anlatıyor. MESS ile sektörde örgütlü sendikalar arasında toplu sözleşme süreci ise Eylül ayında başlayacak. TÜİK’in enflasyon oranını yine gerçekte olduğundan çok daha düşük göstereceği, MESS’in düşük zam dayatacağı sır değil.

Durum açık: **Düşük ücret politikasıyla ekonomiyi kurtaracağını ileri süren iktidar, onun aparatı durumundaki yalancı kurumlar, açgözlü patron örgütleri tam bir birlik ve uyum içinde davranıyorlar.** Karşılarında kendilerine hadlerini bildirecek bir güç görmedikleri için son derece pervasız hareket ediyorlar.

Peki, üreten, emek veren, zenginlikleri var eden on milyonlar olduğumuz halde nasıl oluyor da bizi ciddiye

almıyor, hoşnutsuzluğumuzu umursamıyor, taleplerimizi yok sayıyorlar?

Eğri oturup doğru konuşalım. Temeli sağlam atılmamış, demiri, çimentosu, harcı yeterli ölçüde kullanılmamış bir bina sarsıntılara, depremlere dayanamaz. Tıpkı bunun gibi, işçiler, onları sınıf bilinci ve kimliğiyle bir araya getiren mücadele örgütlerinde birleşmemişse, dayanışmayla birbirine sınıksı kenetlenmemişse, kendi mücadele yöntemleriyle patronlar sınıfının karşısına dikilmiyorsa saldırılar karşısında darmaduman olur. İşçi sınıfı olarak içinde

bulduğumuz durum, dağınıklığımızın, uzun yıllardır birlik ve dayanışmadan yoksun oluşumuzun bir sonucudur.

Hatırlayalım, 1980’de TUSİAD, MESS gibi patron örgütleri orduya seslenerek darbe istediler. Nitekim ordu uzun süredir hazırlığını yaptığı darbeyi 12 Eylül 1980’de gerçekleştirdi. Askeri faşist darbe ile tüm grevler yasaklandı. İşçi sınıfının sendikaları kapatıldı. Deneysel, mücadeleciler işçiler fabrikalardan atılıp kara listelere alındı. İşçi kardeşlerine yol gösteren, öncülük eden sosyalistler hapslere atıldı. İşçi sınıfının örgütlü ve güçlü olduğu dönemlerin deneyimlerini taşıyan eski kuşaktan işçilerle yeni kuşak işçilerin arasındaki bağ koparıldı. İşçi sınıfının aktarma kayışları koparıldı, hafızası silindi. Hakları elinden alındı. Türkiye, sermaye sahipleri için tam bir dikensiz gül bahçesi haline getirildi. Darbenin etkisi devam ederken iktidara gelen AKP, işçi düşmanlığını en üst seviyelere taşıdı. İş Kanununu değiştirerek, ulusal istihdam stratejileri geliştirerek,

ekonomik ve demokratik hakları ortadan kaldırarak işçileri kölelik ve açlık koşullarına mahkûm etti. Bugün Türkiye’nin açıkladığı yoksulluk sınırı 90 bin liraya dayanmışken işçilerin ezici çoğunluğu bu ücretin yarısı kadar bile ücret almıyor. Yani bugün Türkiye’de açlık seviyesinden yoksulluk seviyesine ulaşabilmek, “yoksul” olabilmek için bile büyük bir mücadele gerekiyor!

İktidardaki siyasal rejimin amacı ülkenin ekonomisini düze çıkarmak değil kendi bekasını korumaktır. Bunun için ödenmesi gereken bedellerin tümünü bize ödetmektedir. Bu rejim, orman yangınlarını söndürecek işçilerden 35 bin liralık koruyucu giysi ve ekipmanı, ilkökul çocuğundan bir öğün yemeği, emekliden tasasız bir günü esirgeyen bir rejimdir. Gençlerin diplomalarını paçavra-ya, gelecek hayallerini kâbusa döndüren, kadın cinayet-

Temeli sağlam atılmamış, demiri, çimentosu, harcı yeterli ölçüde kullanılmamış bir bina sarsıntılara, depremlere dayanamaz. Tıpkı bunun gibi, işçiler, onları sınıf bilinci ve kimliğiyle bir araya getiren mücadele örgütlerinde birleşmemişse, dayanışmayla birbirine sınıksı kenetlenmemişse, kendi mücadele yöntemleriyle patronlar sınıfının karşısına dikilmiyorsa saldırılar karşısında darmaduman olur. İşçi sınıfı olarak içinde bulduğumuz durum, dağınıklığımızın, uzun yıllardır birlik ve dayanışmadan yoksun oluşumuzun bir sonucudur.

lerini sıradanlaştıran, işçilerini iş cinayetleriyle katleden patronları ödüllendiren bir rejimdir. İşçilerden, emekçilerden esirgenen kaynakları yağmalayan, milyonlar açken sefahatten, lüksten taviz vermeyen bir rejimdir. Ayrımcılığı, nefreti, düşmanlığı körükleyen, sağlıktan, eğitimden, kamu hizmetlerinden kısıttığı kaynakları silahlanmaya, savaşa ayırmakla övünen bir rejimdir. Haksızlığa itiraz etmeye, kötülüklerin hesabını sormaya, hakkını aramaya yelteneni zorbalıkla ezme çalışan bir rejimdir. Balık baştan kokar. Böyle bir cendere içine alınmış bir toplumda çürümenin, yozlaşmanın, şiddetin yaygınlaşması şaşırtıcı değildir.

Önümüzde iki seçenek var: Ya bu koşullara boyun eğip daha kötüye doğru yol almaya devam edeceğiz ya da birlik olmanın yolunu bulacağız! Pek çok işçi, işçiler arasında birliği sağlamanın çok zor olduğunu, bu konudaki girişimlerin faydasız olacağını düşünüyor olabilir. Ama bu sermaye sınıfının körükleyip yaydığı büyük bir yanılgıdır. Kendimize kendi sınıfımızın penceresinden baktığımızda ne görürüz? Toplumun ezici çoğunluğunu oluşturan, üreten, hizmet sağlayan, zenginlikleri var eden biz değil miyiz? Aynı sorunlarla boğuşan biz değil miyiz? Çürümeden, yozlaşmadan kurtulmak, nefes almak isteyen biz değil miyiz? Birbirimize ihtiyaç duyan biz değil miyiz? O halde birlik olmamız neden imkânsız olsun? **Küçük bir asalak azınlık olan patronlar sınıfının örgütlü davranarak işçi**

Toplumun ezici çoğunluğunu oluşturan, üreten, hizmet sağlayan, zenginlikleri var eden biz değil miyiz? Aynı sorunlarla boğuşan biz değil miyiz? Çürümeden, yozlaşmadan kurtulmak, nefes almak isteyen biz değil miyiz? Birbirimize ihtiyaç duyan biz değil miyiz? O halde birlik olmamız neden imkânsız olsun?

sınıfımızı alt etmesini normal görüp de işçiler olarak birlik olmamızın imkânsız olduğunu düşünmek mantıklı mıdır? Üstelik bugün Türkiye'nin pek çok kentinde, pek çok sektörde, pek çok işyerinde işçiler mücadele ediyor ve diğer işçi kardeşlerine dayanışma çağrısında bulunuyor. Birlik olabilmenin yollarını arıyor. Milyonlarca işçi ve emekçi iktidarın yarattığı zehirli toplumsal atmosfere teslim olmayı reddediyor.

İşçi Dayanışması'nın sayfalarında dünyadan işçi mücadelelerine, yüz milyonlarca işçinin katıldığı grevlere, farklı millet ve inançlardan yüz binlerce emekçinin bir araya geldiği Filistin'le dayanışma eylemlerine, ülkeden ülkeye yayılan emekçi isyanlarına yer veriliyor. Bu örneklerin her biri işçi sınıfının birliğini sağlamasının mümkün ve şart olduğunu gösteriyor. **Dağınıklık ve güçsüzlük tablosunu tersine çevirmemiz kolay olmayabilir ama pekâlâ mümkün! Yolumuzun zorluklarından değil yanlış yola saptaktan, patron-**

lar sınıfının tuzağına düşmekten kaçınalım. Bugün işyerindeki arkadaşıyla rekabet etmek yerine dayanışma içinde olan, bir diğer işyerindeki, sektördeki işçinin sorununu kendi sorunu olarak gören, grev ve direniş çadırlarındaki işçilere dayanışma eli uzatan, mücadele örgütlerine sahip çıkan, çevresine işçi sınıfının penceresinden bakmaya çalışan bir işçi, birlik ve dayanışmanın harcına katkı sunar. ■

Söyleyecek Sözümüz, Verecek Hesapları Olmalı

Siyasi iktidarın “aile yılı” ilan ettiği 2025’te nice ailenin ocağına ateş düştü, düşmeye de devam ediyor. Ocak ayında meydana gelen ve 78 kişinin hayatını kaybettiği Kartalkaya’daki otel yangını felaketiyle başladı yeni yıl. Ama bu felaket ne ilkti ne de son oldu. Haziran ayında başlayan ve yenilerinin eklenmesiyle halen devam eden orman yangınlarında şimdiye kadar 90 bin hektarlık alan kül oldu. Yani Yalova’dan büyük bir ormanlık alan içindeki canlılarla birlikte yok oldu. İSİG Meclisinin verilerine göre Temmuz ayında 7’si orman işçisi, 5’i AKUT gönüllüsü, 3’ü gönüllü işçi ve 2’si itfaiye eri olmak üzere 17 kişi yangınlara müdahale ederken can verdi. Yangınlarla sınırlı kalmayan bu ihmal zincirinin ağır sonuçlarından biri de iş cinayetleri. Yılın ilk 7 ayında tam 1165 işçi iş cinayetlerinde hayatını kaybetti.

Türkiye’de iktidar sahipleri de patronlar da işçi ölümlerini, yanan ormanları, canlıları zerre kadar umursamıyorlar. Tek umursadıkları koltukları, kârları, rantları... Eskişehir’deki orman yangınında 10 kişinin hayatını kaybetmesi üzerine Tarım ve Orman Bakanı şu açıklamayı yapmıştı mesela: “Ben tekrar buradan 86 milyon vatandaşımıza hassasiyet, ekstra dikkat, bütün vatandaşlarımızın tabiri caizse bu konuda teyakkuzda olmalarını istirham ediyorum. Başka söyleyecek söz bulamıyorum çünkü biz 1 Hazirandan bu yana her şartta, her platformda, her açıklamamızda bundan bahsettik. Çok yüksek sıcaklık, rüzgâr, düşük nem artık bunu basit bir orman yangını olmaktan çıkardı. 10 fidan gibi kardeşimizi kaybettik. Üstüne söyleyeceğim hiçbir şey yok.” Bakan kendisinin hiçbir sorumluluğu olmadığından o kadar emin ki kendi bakanlığına ya da ilgili kurumlara değil halka teyakkuzda olma çağrısı yapıyor! Kendileri dışında herkes suçlu, herkes sorumlu! O yüzden de söyleyecek bir şeyi yokmuş Bakanın...

Peki “söyleyecek sözleri olduğunda” ne söylediler? Hatırlayalım; 2010 yılında Zonguldak’ta meydana gelen maden faciasında yaşamını yitiren 30 madenci için “güzel öldüler” demişti dönemin Çalışma Bakanı. 2014’te Soma madenci katliamı olduğunda Erdoğan “bu işin fitratında var” diyerek iş cinayetlerini normalleştirmeye çalışmıştı. 2015’te İŞİD tarafından gerçekleştirilen Ankara Garı katliamının ardından “istifa edecek misiniz?” diye sorulan İçişleri Bakanı güvenlik açığı olmadığını söyleye-

rek sorumluluk almazken hemen yanında oturan Adalet Bakanı soruyu komik bularak gülmüştü. 6 Şubat depremlerinin ikinci gününde on binlerce insan halen enkaz altındayken kameralar karşısına geçen Erdoğan, yardımların yetersizliğini eleştiren herkesi tehdit ederek “gün geldiğinde tuttuğumuz defteri açacağız” demişti.

Hesap vermesi gerekenler hesap sormaya kalkışıyor, tehdit ediyor, istifa etmesi istenenler sırtlıyor, sorumluluk alması gerekenler suçu, sorumluluğu halka atıyor. Ortada tek bir istifa yok, ceza yok, sorumluluk almak, hesap vermek yok. Neden böyle? Bu sorunun cevabı söyleyecek sözü olması gerekenlerin yani biz işçilerin suskunluğunda, susturulmuş olmasındadır. Cahit Irgat “ağzımızdan dilimizi çaldılar” diyordu bir şiirinde. Elif Çağlı ise 12 Eylül 1980 askeri faşist darbesinden sonra kaleme aldığı şiirinde “önce boyun eğmeyi öğrettiler insanlara ve sonra susmayı” diyerek anlatıyordu işçi sınıfının durumunu. Yıllarca susturulduk, dilsiz bırakıldık, boyun eğmeye zorlandık. Bunu da örgütlülüğümüzü yok ederek yaptılar. 12 Eylül’de işçi sınıfının örgütlerini dağıttılar, baskıyla, zorbalıkla tüm toplumu sindirdiler.

12 Eylül’den sonra da eski örgütlülüğümüze kavuşmamızı engellemek için her şeyi yaptılar. AKP’li yıllarda sendikalılık oranları düştü, grevler yasaklandı. Zamanla suçlunun güçlü olduğu, haklının ses çıkaramadığı faşist bir rejim inşa ettiler. En küçük bir itiraza, hak arayışına tahammülleri yok. Bu rejim ölümlerimizin, yanan ormanlarımızın, talan edilen zeytinliklerimizin, kurutulan derelerimiz, yıkılan kentlerimizin üzerinde oturuyor. Bu rejim suskunluğumuzdan, çaresizliğimizden, örgütsüzlüğümüzden güç alıyor. Ama “rüzgâr eken fırtına biçer” demişler. Örgütsüzlük duvarı aşıldığında suskunluk çemberi yarılacak ve işçi sınıfı sözünü söyleyecektir. İşte o zaman sorumlular hesap verecek, en güçlü görünen zorba rejimler yıkılıp gidecektir. Yeter ki bunun için azimle, sabırla, inatla sınıfımızın saflarında birliğimizi örmeye devam edelim. Elif Çağlı’nın şiirinde dediği gibi boyun eğdirenlerin boyun eğdiği gün elbet gelecektir: **“Baktılar, baktılar/ Ve gözler çakmaklaştı/ Yalaza dönüştü diller/ Dudaklar açıldı kapandı/ Üst üste, üst üste, üst üste milyonlarca dil, dudak ve göz harekete geçti/ Kesildi susmayı emredenlerin sesi/ Boyun eğdirenler boyun eğdi!”** ■

Tepegöz, Basat ve Kapitalizm...

■ Avcılar'dan bir emekçi

Dede Korkut hikâyelerinin birinde Uruzlu bir çobanla, bir Peri birbirlerini severler. Ancak bu beraberlik lanetlenmiştir. Peri bir gün çobanı çağırır ve şöyle der: “Bende bir emanetin var ama bu emanet halkının başına bela olacak, bilesin.” Bir bebek mi yoksa canavar mı olduğu belli olmayan Tepegöz bu birliktelikten doğar. Çoban bebekle köye döner. Günde bir kazan süt yetmez Tepegöz’e, kadınlardan emdiği süt yeterli gelmeyince, kadınların kanını emmeye başlar. Ele avuca gelmeye başladığında birlikte oyun oynadığı çocukların burnunu, kulaklarını kemirir, halka korku salar. Halk şikâyetçi olur ve babası da Tepegöz’ü döver ve bir takım yasaklar koyar. Peri buna sinirlenir ve bir yüzük takar, artık çocuğuna ne mızrak ne ok zarar verebilecektir, Tepegöz artık ölümsüzdür. Dağa çıkar, insanların kâbusu olur. Halk Tepegöz ile savaşmak için seferler yapar ama gidenler geri gelmez. Bunun üzerine anlaşma yoluna giderler. Anlaşmaya göre Tepegöz’e her gün iki insan, beş yüz koyun verilecektir. Hanelerin çocukları gün geçtikçe azalır. En son bir anne isyan eder, üç çocuğundan geriye sadece bir çocuğu kalmıştır artık... Çocukluğu aslanların yanında geçmiş Basat’ın yanına gider anne, ondan yardım ister. Basat da çaresiz annenin yardım isteğini kabul eder. Tepegöz çeşitli hilelerle Basat’ı yenilgiye uğratır. Basat her yenilgiden dersler çıkarır ve en sonunda canavarın hassas noktasını keşfeder. Gözüne bir şiş saplar, öldürür ve halkı bu beladan kurtarır.

İçinde yaşadığımız ekonomik ve toplumsal düzen olan kapitalizm adeta Tepegöz gibi bir canavar olmuş, milyarca işçi ve emekçinin hayatını karartıyor. Doğamız, yaşam alanlarımız yağmalanıyor, talan ediliyor. Ardı ardına or-

man yangınları can alıyor, tarım arazileri, ormanlar, meralar, zeytinlikler tarumar ediliyor. Kentler rant alanı olarak görülüyor. İş kazaları ve iş cinayetleri, kadın cinayetleri, aile içi şiddet ve intiharlar artıyor. Savaşlar, açlık, yoksulluk yüzünden bir kıtadan başka kıtalara göç eden yüz milyonlar var. Yaşama ait ne varsa, ona savaş açmış bir düzen içinde yaşıyor insanlık! Ama kapitalizm de Tepegöz gibi ölümsüz olmak istiyor, bunun için kurban istiyor!

Ama efsanede olduğu gibi, bizi kurtarmaya bir Basat gelmeyecek. Bizim kurtuluşumuz kendi ellerimizde, sınıfımızın saflarında birleşmekte, örgütlü mücadelemizde. Kendi sınıf kimliğimize, sınıf bilincimize, tarihsel hafızamıza sahip çıkarsak örgütlü mücadelemizle tarihi biz yazabiliriz. O zaman insanlığın sonunu getirmeye kararlı bu çürümüş sistemi ortadan kaldırabiliriz. ■

“Bu Sene Hiç Kiraz Yediniz mi?”

■ Mersin’den bir emekçi

İktidarın “Kamu Çerçeve Protokolü” sürecindeki tutumunu protesto etmek için yapılan bir eylemin ardından bir kadın işçi çevresindeki insanlara sordu: “Bu sene hiç kiraz yediniz mi?” Bu soruya evet diyen tek bir kişi çıkmadı. Kilosu 700 lirayı aşan kiraz bu sene yoksul sofralarına, semt tezgâhlarına uğramayacak kadar pahalıydı. Yazın, yaz sevincinin simgelerinden olan kiraz, şimdi artık ne bahçede ne pazarda ne sofrada, sadece ekranlarda görüp iç geçirebildiğimiz bir lüks. Biz onu unuttuk, o da bizi! Vedat Türkali’nin “İşte Özgürlük” şiirindeki gibi...

“İşte Balık pazarı işte mavnacılar

Elmanın iyisi dört yüz kuruş

En öndeki elma iri elma, kırmızı elma

Haberin var mı oğlumun dişlerinden...”

Dün elma, bugün kiraz... Pazar tezgâhında ıslık ıslık du-ran meyveler, bizim sofralarımız için lüks haline geliyor. “Haberin var mı oğlumun dişlerinden?” diye soracak çok şeyimiz var. Soframızdan, mutfağımızdan eksilenlerle

yoksulluğumuzu daha fazla hisseder hale geliyoruz. Sadece kiraz değil tüm gıdalarda fiyatlar el yakıyor. Tükettiğimiz gıdaların kalitesi giderek düşüyor, gıdalar sağlık ve enerji yerine hastalık veriyor. Mesele sadece bir meyveden mahrum edilmemiz değil. Bunun anlamı yoksulluğumuzun derinleşmesidir. Ürettiğimiz zenginliklerden payımıza düşenin her geçen gün azalmasıdır. Bu da daha kötü şartlarda, daha uzun süre çalışmak zorunda kalmamız, sağlığımızın etkilenmesi, yaşam kalitemizin daha da geriye gitmesi demek. Araştırmalara göre zengin olmak ağrı ve rahatsızlıklardan uzak bir yaşam beklentisini dokuz-on yıl arttırıyor. Zenginler yoksullardan ortalama 10 yıl daha uzun yaşıyor.

Teknolojinin ve üretimin bu denli geliştiği bir dünyada çalışan, üreten insanların yoksul hatta aç olması bu düzenin çarkı bozuk bir düzen olduğunun kanıtı değilse nedir? Soframızdan ekmeğimizin, kirazımızın sağlığımızın, geleceğimizin çalındığı bir düzene karşı birlik olmamız gerekmez mi? ■

Everest'e Tırmanmak da Sınıfsal!

■ Ankara'dan bir işçi

Devasa gökdelenlerden muazzam teknolojik makinelere kadar ne varsa emeğin ürünüdür. Bu emeği veren, alın teri döken, üreten de işçi sınıfıdır. Ancak patronlar sınıfı işçilerin emeğiyle üretilenlere el koyar, tüm başarıların altına kendi imzasını atar. Muazzam güzellikte yapılar sanki kendiliğinden dikilmişlerdir ya da egemenler, krallar, patronlar “ol” demiştir de olmuştur! Bunlar belirli kişilerin isimleriyle anılırlar ancak var edilmesinde emeği geçen işçilerin adı bilinmez, emeği görünmez. Hayatın her alanında bu “görünür başarı” ve “görünmeyen emek” çelişkisi çıkar karşımıza.

Bazı zenginlerin “ölmeden yapılacaklar listesi”nde dünyanın en yüksek tepesi olan Everest'e tırmanmak vardır mesela. Zaman zaman sosyal medyada bu insanların “başarı”larını anlatan çeşitli videolar, haberler çıkar karşımıza. Onları zirveye ulaştıran başarı hikâyeleri anlatılır. Peki nasıl varmışlardır Everest'in zirvesine? Onların başarılarının arkasında Nepalli yerel dağ rehberleri olan şerpalar vardır. Bölgenin iklimi gereği yüksek irtifaya alışkın ve dayanıklı yapıda olan şerpalar, tırmanışta tu-

ristlerin sırt çantalarını taşıyor, yolları açıyor, kamp alanına önceden gidip çadırları kuruyor, yemek hazırlıyorlar. Yaralanma ve acil durumlarda müdahale ediyor ve dağcılarının oksijen seviyelerini sürekli kontrol ediyorlar. “Zirveye çıkan” zengin turistlere ise tırmanmak, dinlenmek ve yolculuğun tadını çıkarmak kalıyor. Zirveye çıkınca onlar madalya alıyor, fotoğraf çektiriyor. Belki de yaşamı boyunca bununla övünüyor. Ama tırmanış boyunca tüm kritik işleri yapan, üstelik Everest'in zirvesine yılda birkaç kez tırmanan şerpaların ismi anılmıyor. Bu zorlu yolculukta yaşamlarından olsalar da isimleri duyulmuyor, emekleri görmezden geliniyor.

İşçi sınıfı örgütlenip, gücünü ortaya koymadığı sürece insanın soluğunu kesen Everest'in zirvesine tırmanmayı sağlayan şerpaların da devasa gökdelenleri diken inşaat işçilerinin de emeği değersiz görülecek. Zengin asalaklar hayatlarını keyifle yaşamaya devam ederken bizim yaşamımız harcanıp gidiyor bu düzende. Emeğiyle her şeyi var edenlerin taleplerini ortaya koyması ancak birlik olup güçlerini ortaya koymasıyla mümkün olur. Bir avuç asalak için değil, tüm insanlık için mutluluk mümkün olur. ■

Gazze ve İnsanlığın Onur Mücadelesi

■ Gebze'den bir petrokimya işçisi

Bombalarla yerle bir edilen Gazze'de artık ne sokak kaldı ne okul ne hastane... Ölüm çok, açlık derin... Açlığın ne olduğunu bilenler, “Allah kimseyi açlıkla terbiye etmesin” der. Çünkü açlık, insanın canının yavaş yavaş çekilmesidir, gözünün gördüğüne erişememesi, eli uzanırken elinin boş kalmasıdır. Mahrumiyettir, yokluktur, çaresizliktir.

Bugün Gazze halkını açlıkla terbiye ediyor İsrail. Bir lokma ekmek, bir yudum su için kilometrelerce yürüyen, saatlerce bekleyen açlıktan bayılmak üzere olan insanlar bile bombalarla, kurşunlarla katlediliyor. Gıda yardımı kuyruklarında 1000 insanın öldürüldüğü söyleniyor. Ve bu soykırımın failleri tiril tiril takım elbiseleriyle, tertemiz taralı saçlarıyla, manikürlü elleriyle güya insan görünümünde ekranlara çıkıyorlar. Ellerine bulaşan kanı görmeyelim istiyorlar. Netanyahu'lar, Siyonist egemenler, Trumplar, emperyalist liderler, silah tüccarları, İsrail'e sessiz kalan, tehditler savuran ama ticaretle kazandıkları parayı insan canından değerli

Emekliye Hak Aramak da Yasak

■ Pendik'ten bir işçi

Türkiye'de sayıları 16 milyona yaklaşan emeklilerin büyük bölümü, açlık sınırının altında maaşlarla yaşamaya çalışıyor. Yaşlılık dönemlerini huzur içinde geçirmesi gereken emekliler; temel ihtiyaçlarını karşılayamıyor, kiralarnı ödeyemiyor, ilaçlarını almakta zorlanıyor. Bu koşulları değiştirmek üzere bir araya geldiklerindeyse mücadeleye atılan diğer kesimlerle aynı engellerle karşılaşılıyorlar: Bürokratik duvarlar, hukuk oyunları ve siyasi baskılar...

Sorunlarını çözmek için onlarca şehirde bir araya gelen emekliler, Emekli Meclislerini kurdular. Bu meclisleri birleştirerek Emekli Meclisleri Sendikası adıyla bir sendika kurmak istediler. Ancak Ankara Valiliği, bu sendikanın kuruluşuna izin vermedi. Henüz yasal olarak kurulmamış sendikanın kapatılması için mahkemeye başvurdu. Emeklilerin sendikası daha dilekçelerini kaydettirmeden, sendika kütüğüne numara verilmeden kâğıt üstünde "kapatıldı"!

Siyasi iktidar, emeklileri yük olarak görüyor. Sermaye için artık kâr üretmeyen her yaşlı ve emekli, bir maliyet unsuru olarak görülüyor. Emekli maaşları düşürüldükçe düşürülüyor, yoksullukla yüz yüze kalan emekliler sosyal hayatın dışına itiliyor. Bu politikaların doğrudan sonucu, çalışan emekli sayısındaki artıştır. SGK'nın 2024 verilerine göre, çalışan kayıtlı emekli sayısı 2 milyon 104 bin. Türkiye Emekliler Derneği'ne göre ise, 2 milyondan fazla kayıt dışı çalışan emekli var. Yani geçinemediği için çalışan emekli sayısı toplamda 4 milyon civarında. Fakat patronlar, yaşlılar-

dan daha fazlasını bekliyor. TÜSİAD gibi büyük sermaye grupları çeşitli raporlarında, "aktif yaşlanma" kavramını öne çıkarıyor. Burada kast edilen, yaşlı bireylerin kültürel ve sosyal faaliyetlere katılarak aktif kalmaları değil; çalışma yaşamında daha uzun süre yer almalarıdır. Yani sermaye, emeklilerin kalan ömrünü dinlenerek, huzur içinde geçirmesini değil, üretim çarkının içinde kalarak geçirmesini istiyor.

Bu durum sadece yoksulluk ve eşitsizlik üretmiyor, aynı zamanda ölüm getiriyor. Emekliler çalışmak zorunda bırakıldıkları için iş kazalarına da maruz kalıyor. İŞİG Meclisi'nin raporlarına göre, son beş yılda 65 yaş ve üzeri 592 işçi, çalışırken hayatını kaybetti. Yani emekliler yalnızca açlıkla, yok sayılmayla değil; çalışırken ölmeye de yüz yüze bırakılıyor. Emekliler de örgütsüzlüğün bedelini; yoksullukla, yalnızlıkla ve ölümle ödüyorlar. İşçi sınıfının genciyle, yaşlısıyla, kadınıyla, erkeğiyle örgütlenmesi ve sınıf mücadelesini büyütmesinden başka yolu yoktur. ■

sayan, Gazze için parmağını bile kıpırdatmayan dünya liderleri... Bakmayın insan kılığında olduklarına, bunlar kötülüğün vücut bulmuş halidir.

Sermaye temsilcilerinin sessiz ittifakına, görmezden gelmelerine rağmen başta İsrail halkından onurlu insanlar olmak üzere, dünyanın dört bir yanında işçiler, emekçiler bu zulmü ve soykırımı protesto etmek için meydanlara çıkıyor. İsrail'in başkenti Tel Aviv'de Gazze için defalarca sokağa çıktı emekçiler. 24 Temmuz akşamı, ellerinde aşıktan ölen bebeklerin resimlerini ve sırtlarında un çuvaları taşıyarak Netanyahu hükümetini protesto ettiler. Polis vahşi saldırısına rağmen eyleme katılanlar dağılmadılar, tepkilerini göstermeye devam ettiler. İngiltere, Almanya, Yunanistan, Belçika, İsveç, Fransa, Hollanda, ABD, Avustralya'da insanlar Trump yönetiminin İsrail'e verdiği desteği protesto ettiler. "Soykırımı Durdurun" diye haykırdılar. Kendi hükümetlerinden İsrail'e

verdiği desteği çekmesini, çocukları ölüme gönderen gıda ambargosuna son verilmesini istediler. Meydanlar "Gazze'ye Özgürlük! Gazze'yi Açlığa Mahkûm Etmeye Son Verin!" sloganlarıyla yankılanıyor. Fabrika işçileri silah üretmiyor, liman işçileri silah sevkiyatlarını durduruyor. Zalime gösterilen tepki, zulüm görene gösterilen dayanışma, insanlıktan, işçi ve emekçilerden umudun kesilmemesi gerektiğinin kanıtıdır.

Biz işçiler açlığın ne olduğunu biliriz. Çünkü bu dünyadaki tüm güzellikleri üreten fakat ürettiğine erişemeyen, mahrum kalan yine bizleriz. Gazze halkına dayanışma eli uzatması gereken de biziz bu nedenle. Bunu yapabilmek için önce patron karşısında yan yana çalıştığımız işçilerle birlikte davranmayı öğrenmeliyiz. İşyerimizdeki, sendikamızdaki, sektörümüzdeki birliği sağladığımızda Gazze ile de dünyanın tüm işçileriyle de dayanışma içinde olabiliriz. ■

Dünya İşçi Sınıfı Filistin Halkının Yanında!

İsrail devletinin Filistin halkına yönelik saldırıları ve açlık politikası tarifsiz acılar yaşatmaya devam ediyor. Dünyanın ikiyüzlü egemenleri ise İsrail'i sözde kınayan açıklamalar yapmakla yetiniyor. Ancak dünya işçi sınıfı, İsrail'i silahlandıran, askeri ve ticari ilişkilerini sürdüren kendi hükümetlerine ve zalim İsrail devletine karşı protestolarını sürdürüyor.

Dünyanın dört bir yanında emperyalistlerin savaşına karşı yükselen sese İsrailli emekçiler de ortak oluyor. **Tel Aviv**'de yaklaşık 100 bin İsrailli emekçi, Netanyahu rejiminin açıkladığı Gazze'yi tam işgal planının ardından 9 Ağustos'ta meydanlara aktı. İşgal planının İsrailli rehinelere de hayatını tehlikeye atacağını söyleyen emekçiler, savaşa derhal son verilmesini, Netanyahu hükümetinin istifasını talep ediyorlar.

Avustralya'nın başkenti Sidney'de 4 Ağustosta 300 bin kişi Filistin için yürüdü. Soğuk ve yağışlı havaya rağmen yürüyen yüzbinler "Gazze'yi aç bırakmaya son verin!" diye haykırdı.

ABD

ABD'de meydanlar yeniden barış sloganlarıyla yankılandı. Netanyahu'nun tam işgal kararının hemen ardından sokaklara çıkan ABD'li işçi ve öğrenciler 9-10 Ağustosta kitlesel yürüyüşler düzenledi. New York başta olmak üzere birçok kentte Trump hükümeti ve Netanyahu rejimi protesto edildi. İsrail'in saldırıları arttıkça, çocukların, bebeklerin, kadınların, gazetecilerin ölüm haberleri geldikçe ABD'li emekçilerin öfkesi büyüyor, eylemlerin kitleselliği artıyor. Önümüzdeki gün ve haftalarda "insanlık için kitlesel yürüyüş" eylemleri düzenleyeceklerini açıklayan ABD'li işçi ve öğrenciler, savaş karşıtı mücadeleyi büyütüyorlar.

Latin Amerika

Arjantin'de Filistin halkıyla dayanışma eylemlerinin en büyüğü 9 Ağustosta gerçekleşti. Başkent Buenos Aires'te 10 binden fazla işçi, emekçi ve öğrenci bir araya geldi. Ülkenin diğer kentlerinde binlerce kişi sokaklara çıkarak "soykırımı durdurun" çağrısında bulundu. Yahudi nüfusunun yoğun olduğu Arjantin'de "bizim adımıza değil" diyen Yahudiler de eylemlerde yer aldı. **Şili**'de ise binlerce kişi başkent Santiago'da meydanlara çıktı. Boş tencere ve tavaları birbirine vurarak Gazze'deki açlığa dikkat çeken Şilili emekçiler, Gazze'de yaşananlara sessiz kalmayacaklarını, Filistin halkı özgür olana kadar dayanışmaya devam edeceklerini ifade ettiler.

Avrupa

Avrupa'nın birçok şehrinde 9-10 Ağustosta meydanlar "Soykırımı Durdurun! İsrail'i Silahlandırmaya Son Verin!" sloganlarıyla yankılandı. **İspanya**'da binlerce işçi ve

emekçi başkent Madrid ve birçok şehirde sokaklara çıktı. **Yunanistan**'da 100'ün üzerinde merkezde yürüyüşler ve mitingler gerçekleşti. 10 Ağustos'u ulusal eylem günü ilan eden Yunan işçi, emekçi ve öğrenciler, Gazze'ye saldırılara ve savaşa son verilmesini talep etti.

Hollanda'nın başkenti Amsterdam'da emekçiler ikiyüzlü Batılı egemenlerin İsrail'e desteğine tepki göstermek için yürüdü. **Norveç**'in başkenti Oslo'da ise hükümetin İsrail ile ticari ilişkilere derhal son vermesi çağrısı yükseldi. **İsviçre**'nin Cenevre kentinde emekçiler Gazze'de açlıktan ve yetersiz beslenmeden kaynaklanan ölümleri protesto etti, İsrail'in silahlandırılmasına son verilmesini talep etti.

İngiltere'de 9 Ağustosta, yaklaşık 300 bin kişi başkent Londra'da düzenlenen 30. Ulusal Eylem Günü'nde bir araya geldi. "Gazze'yi açlığa mahkûm etmeye son ver! İsrail'i silahlandırmayı bırak" ana sloganıyla yapılan yürüyüşte İsrail ve suç ortağı egemenler, Keir Starmer liderliğindeki İşçi Partisi hükümeti protesto edildi. Aynı saatlerde Parlamento Meydanı'nda buluşan yüzlerce kişi ise Palestine Action/Filistin İçin Eylem Grubu ile dayanışma eylemi düzenledi. Geçtiğimiz ay parlamentodan geçen bir kararla, savaş karşıtı grup terör örgütü listesine alınmış, gruba üye olanlara veya destekleyenlere ise 14 yıla kadar hapis cezası verilmesinin önü açılmıştı. Protestolar öncesi polisin gözaltı tehdidine rağmen yüzlerce kişi "Soykırımı karşı çıkıyorum, Filistin İçin Eylem Grubunu destekliyorum" yazılı dövizlerle dayanışma eylemine katıldı. En az 532 kişi gözaltına alındı. Gözaltına alınanların en az yüzü 70'li, 15'i ise 80'li yaşlardaydı. Eylemlerde tüm baskılara ve gözdağına rağmen bir kez daha savaş karşıtı mücadeleyi büyütme sözü verildi. ■

ABD

Fransa

Arjantin

Avustralya

Arjantin

Pakistan

Tunus

İşçiler Kemer Sıkma Politikalarına, Düşük Ücretlere ve Baskılara Karşı Mücadele Ediyor

Pakistan

Pakistan'da binlerce tekstil işçisi, hakları için haftalardır mücadele ediyor. Asgari ücretin artırılması ve çalışma koşullarının düzeltilmesi talepleriyle birçok bölgede başlayan grevler, fabrika önlerinde düzenlenen kitlesel protestolarla devam ediyor. Bir sanayi kenti olan Gujranwala'da 17 Temmuzda başlayan ve yaklaşık 2 hafta süren grev, taleplerin kabul edilmesiyle sona ermişti. Gujranwala'nın ardından Pakistan'ın en büyük tekstil ve sanayi kenti Faysalabad'da ve diğer bölgelerde de tekstil işçileri benzer taleplerle greve çıktılar. İşçilerin grevi, tekstil patronlarının tehdit ve saldırılarına rağmen kararlılıkla sürüyor.

Asgari ücretin temel ihtiyaçları bile karşılamaya yetmediği Pakistan'da işçilerin büyük bir çoğunluğu açlık ve yoksulluk sınırının altında yaşıyor. Asgari ücretin artırılması ve iş yasasının işçiler lehine uygulanması talepleriyle greve çıkan tekstil işçileri, yalnızca kendileri için değil, diğer sektörlerde çalışan işçiler için de mücadele veriyorlar. Muhalif partilerin, sendikaların ve emek örgütlerinin de asgari ücretin yükseltilmesi için protestolar düzenlediği ülkede tekstil işçilerinin grevi, dayanışmayla büyüyor.

Arjantin

Arjantin'de faşist devlet başkanı Milei ve hükümeti, kemer sıkma politikaları kapsamında işçi sınıfının her kesimine saldırırken, bu saldırılardan en çok etkilenen emekliler, haftalık eylemleriyle mücadeleyi sürdürüyorlar. 19 Şubat'tan bu yana her Çarşamba Ulusal Kongre binası önünde toplanan emekliler, polisin saldırılarına rağmen, kararlı bir şekilde eylemlerine devam ediyorlar.

Emekli maaşlarının artırılmasının ve emeklilere sağlanan yardımların devamının talep edildiği bu eylemler sonuç vermiş ve geçtiğimiz ay bu talepleri karşılayan yasa tasarıları Kongre'de onaylanmıştı. Ancak işçi ve emekçi düşmanı Javier Milei, bu yasa tasarılarını veto etti. Bu kararı öfkeyle karşılayan emekliler, 6 Ağustosta bir kez daha

Kongre binası önünde toplandılar. Birçok sektörden işçilerin ve sendikaların da destek verdiği eylemde işçiler ve emekliler, faşist hükümete ve kemer sıkma politikalarına karşı mücadeleye devam edeceklerini ifade ettiler.

Tunus

Tunus'un en büyük işçi sendikası Tunus Genel İşçi Birliği (UGTT) üyesi toplu taşıma işçileri, 30 Temmuzda 3 günlük greve çıktı. Görüşmelerin devlet tarafından tek tarafı olarak askıya alınması ve işçilerin taleplerinin yok sayılması üzerine grev kararı alındı. İşçiler, ağırlaşan çalışma koşullarının iyileştirilmesini, sektörde biriken sorunların derhal çözülmesini, ücretlerin yükseltilmesini talep ediyorlar. Grevleriyle sağlık ve eğitim sektörlerinde de artan sorunlara, içme suyu ve elektrik tedarikinde yaşanan kesintilere, bir bütün olarak kamuya ayrılan düşük bütçeye dikkat çeken UGTT üyesi işçiler, ulaşım sektörünün çökme noktasına geldiğini, sorunların derinleştiğini ifade ediyorlar.

Grevde başkent Tunus başta olmak üzere ülke genelinde metrolar, otobüsler, toplu taşıma durma noktasına geldi. Devlet başkanı Kays Said işçileri ve sendikayı, "ülkedeki krizin sorumlusu, ülkeyi istikrarsızlaştırmak isteyen komplocular ve vatan haini" ilan etti. 7 Ağustosta ise devlet destekli bir grup tarafından sendika binasına saldırı düzenlendi, grevci işçiler hedef alındı.

Tüm muhalif ve demokratik kurumların sesini bastıran Kays Said rejimi, işçilerin grevini kendi bekası için bir tehdit olarak görüyor, sendikalara ve mücadeleciler işçilere yönelik saldırılarını artırıyor. Siyasi baskılarla birlikte işsizliğin ve hayat pahalılığının nefessiz bıraktığı Tunuslu emekçilerin sorunları her alanda derinleşiyor. Grevleri hedef alınan işçiler, hem kendi sektörlerinde hem ülkenin her alanında biriken sorunlarına karşı mücadeleyi yükseltiyor. Rejimin saldırılarına karşı "susturulamayacağız" diyen sendikacı işçiler, yeni grevlere hazırlanacaklarını ifade ediyorlar. ■

Sefalet Dayatmasına ve Hak Gasplarına Karşı Mücadele Sürüyor

Siyasi iktidar işçi ve emekçilere sefalet dayatmaya, sendikal ve siyasi baskılara devam ediyor. Fakat işçiler, emekçiler, emekliler düşük ücret dayatmasına, uzun ve ağır çalışma saatlerine, mobbinge ve sendikal baskılara karşı mücadeleyi sürdürüyor.

600 bin kamu işçisini kapsayan Kamu Çerçeve Protokolü görüşmeleri siyasi iktidarın, Türk-İş ve Hak-İş yönetiminin işçilerin eylemlerini, taleplerini görmezden gelerek sefalet zammını imzalamasıyla sonuçlandı. Sefalet dayatmasını kabul etmeyen Harb-İş Sendikası emek çadırlarında mücadelesini sürdürürken Tez Koop-İş Sendikası, "Protokol hükümetinse, toplu sözleşme hakkı bizimdir, grev hakkı bizindir" diyerek 7 Ağustosta ODTÜ'de greve başladı.

Diğer taraftan KESK 2026-2027 yıllarını kapsayan TİS görüşmelerine dair taleplerini dile getirdiği eylemlerine Hazirandan bu yana devam ediyor. KESK ve bağlı sendikalar 1 Ağustosta Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığı önünde, 2, 4 ve 5 Ağustosta Ankara'da Çankaya Belediyesi önünde alternatif TİS masası kurdu. 12 Ağustosta Kamu İşveren Heyetinin ilk teklifini açıklamasının ardından KESK yönetimi, Çalışma Bakanlığı önünde "Satış Sözleşmesine Hayır" diyerek açıklama yaptı.

Manisa'da Birleşik Metal-İş'in örgütlü olduğu Accel Bisiklet'te 11 Temmuzda, Amasya'nın Merzifon ilçesinde Kristal-İş Sendikasının örgütlü olduğu GM Teknik Cam fabrikasında 17 Temmuzda grev başladı. İzmir Büyükşehir Belediye şirketleri İZDOĞA, İZBETON, İZULAŞ ile İZSU'nun çağrı merkezinde işten atılan Belediye-İş Sendikası üyesi 368 işçinin 9 Temmuzda başlattığı direniş, 18 Temmuzda anlaşmayla sonuçlandı.

DİSK/Enerji-Sen 22 Temmuzda basın açıklaması yaparak İstanbul Büyükşehir Belediyesine bağlı İSKİ, İG-DAŞ ve İSPER'de işçi sayısının artırılmasını ve iş güvenliği önlemlerinin alınmasını talep etti. İzmir Karşıyaka Belediyesine bağlı Kent A.Ş. ve Personel A.Ş. şirketlerinde çalışan Genel-İş üyesi belediye işçileri, ücretlerinin ödenmesi talebiyle 28 Temmuzdan bu yana her gün

12.30-13.30 arasında belediye binası önünde eylem yapıyor. İBB bünyesindeki Ağaç A.Ş.'de çalışan işçiler düşük ücret dayatmasına karşı "eşit işe eşit ücret" talebiyle 5 Ağustosta iş bırakma eylemine başladı. Van Büyükşehir Belediyesi kayyım yönetiminin, Genel-İş Sendikasında örgütlü 7'si engelli 223 işçiyi işten atması 30 Temmuzda kitlesel bir yürüyüşle protesto edildi.

Akkuyu Nükleer Güç Santralinde taşeron şirkette çalışan Türk ve Rus işçiler üç aydır ücretleri ödenmediği için 23 Temmuzda iş bıraktı. Jandarma hakkını arayan işçilere, coplarla, kalkanlarla, TOMA ve biber gazıyla saldırdı. Bursa'da Trendyol Go kuryeleri, ağır çalışma koşulları ve ücret politikalarına karşı eylemler gerçekleştirdi. Manisa'da Türk Metal Sendikası, Bitron Elektromanyetik'te patronun sendika düşmanlığı ve işten atma saldırısına karşı 29 Temmuzda basın açıklaması gerçekleştirdi. Bursa'da Elyaf Tekstil'de Öz İplik İş Sendikası üye olduğu için işten çıkarılan 2 işçi 30 Temmuzda fabrika önünde direnişe başladı. Kayseri'de Öz İplik İş Sendikasının örgütlü olduğu Yataş'ta işçiler yüzde 40 zam talebiyle 30 Temmuzda iş bıraktı.

Samsun'da Öz Çelik-İş Sendikasının örgütlendiği SAMPA Otomotiv'de işçiler, 5 aydır ücretlerinin ödenmemesi ve mobbing uygulanması karşısında 1 Ağustosta iş bıraktı. Patronun işçileri işten atması üzerine Öz Çelik-İş 9 Ağustosta eylem yaparak atılan işçilerin geri alınmasını ve sendikal baskılara son verilmesini istedi. Dersim'de mobbing ve hakarete tepki gösterdikleri için işten atılan BİRTEK-SEN üyesi Peri Tekstil işçileri 5 Ağustosta direnişe başladı.

Maden-İş'in unutulmaz önderi Kemal Türkler, katledilişinin 45. yılında mezarı başında anıldı. 22 Temmuzda düzenlenen anmaya, DİSK'e bağlı sendikalardan yönetici ve temsilciler, metal işçileri, emekten yana siyasi partiler ve demokratik kitle örgütleri katıldı. ÜİD-DER'li işçiler "Kemal Türkler'i Unutturmayacağız! Maden-İş'in Mücadeleci Sınıf Sendikacılığı Geleneğini Yaşatacağız!" pankartıyla anmaya katıldı. ■

Her Şey Vaktini Bekler... Ama Hazırlanarak!

Pek çoğumuzun hayatında çözülmesini beklediğimiz düğümler, türlü sorunlar var. Dünyadaki durum da farklı değil. Savaşlar, krizler, yoksulluk, adaletsizlik, yalnızcılık, geleceksizlik... Yeryüzünün yaraları, insanlığın büyük acıları ve sorunları var. Pek çok insan haklı olarak hem kendi küçük evrenindeki hem de koca dünyadaki sorunların çözülmesini istiyor. Ancak kimileri bu **sorunların hemen şimdi, yarına kalmadan, bir mucize doku-nuşla çözülmesini** diliyor. Bu maalesef naif bir temenniden fazlası değil. Yaşamın ritmi bize hep aynı şeyi fısıldar: **Her şeyin bir zamanı var.**

Zaman, ne acele eder ne de geri kalır. O, kendi ritminde yürür. Bir bahçıvan sabah ektiği tohumun akşama çiçek açmasını bekleyebilir mi? Hangi klasikleşmiş roman bir gecede yazılmıştır? Bir bebek emeklemeden yürümez, yürüyemeden de koşamaz. Büyümek zaman alır, iyileşmek zaman ister. Zamanın ritmini kavrayamayan insan sabırsızlanır. Henüz yeşermemiş tohumdan meyve bekler, daha açmamış goncanın kokusunu duymak ister. Oysa kışın ortasında portakal çiçeği açmaz. Sabah kendi vaktinde gelir, gece kendi vaktinde... Bahar, filizleri uandırmak için kendi sırasını bekler. Yani mevsimlerin, geceyle gündüzün, denizdeki dalganın, her şeyin ama her şeyin bir ritmi vardır.

Bizler acıları, sorunları ve kaderi bir ve aynı olan sınıfın, işçi sınıfının evlatlarıyız. Devasa bir toplum denizinin içinde nefes alıp veriyoruz. Bilmeliyiz ki tek tek yaşadığımız sıkıntıların hiç biri biricik değil, salt bize özgü değil. Çektiğimiz acılar toplumun ortak acılarından bağımsız değil. Sorunlarımız toplumsal tablonun bir parçasıdır. Peki, ya bu sorunların çözümü? Sorunları bir olanların, çözümleri de ortaktır. Bir sihirli değnek marifetiyle aşılsın istediğimiz sorunlarımızın toplumsal çözümü kapitalizme karşı mücadeleden geçiyor. Fakat **kadınıyla erkeğiyle, genciyle yaşlısıyla işçi sınıfımız bugün örgütsüz olduğu için bu mücadeleye topyekûn girişemiyor, nihayete erdiremiyor, kapitalizmi yarattığı tüm sorunlarla birlikte tarihin çöplüğüne gönderemiyor.**

Zamanın ritmini, yaşamın nasıl aktığını çözen insanlar bilir ki toplumlar da doğa gibi devinim içindedir. Zulme ve sömürüye karşı kudretli mücadeleler vardır bu tarihin içinde, dünyayı sarsan isyanlar, "artık yeter" itirazları, büyük cüretler... Diğer taraftan da suskunluklar, bekleyişler vardır. Tıpkı ağaçların yıllarca kök salıp büyümesi gibi,

bir fırtınanın oluşumu gibi, tıpkı bir suyun kaynaması gibi toplumların da değişimi, dönüşümü zaman ister. Değişim alttan alta mayalanır; görünmeden, damla damla birikir. Bunu idrak edemeyen insanlar toplumdan umudunu keser, sol yanındaki cevahiri karartır.

İşçi sınıfının ozanı Nâzım Hikmet, yaşamını yitirmeden birkaç yıl önce yazdığı bir şiirinde şöyle diyor: "İçimde mis kokulu/kızıl bir gül gibi duruyor zaman./Ama bugün cumaymış, yarın cumartesiymiş,/çoğum gitmiş de azım kalmış, umurumda değil." Bu dizeler zamanı kendiliğine bırakmış bir boşvermişliğin ya da vurdumduymazlığın ifadesi değildir. Aksine ömrünü ve yeteneğini insanlığın kurtuluşuna adanmış, bu uğurda türlü zorluklara göğüs germiş bir mücadele insanının kendi payına düşen mücadeleyi vermiş olmasının iç huzurudur. Kendi rolünü oynamanın, elinden gelenin en iyisini ortaya koymanın ferahlığıdır.

Her şeyin bir zamanı vardır evet ama zamanı tükenen bir kum saati olarak görmek yerine, onu bir hazırlanma süreci olarak görmeliyiz. Hazırlanmak; doğru zamanı beklemektir. Sabrı gerekli eylemle birleştirmek. Her şey olup biterken, bir diğer açıdan zaman akıp giderken insan da "yapması gerekeni" yapmalıdır. İşçi sınıfının gençleri olarak yaşadığımız çağı anlamalı ve değişim yaratmak için sorumluluk almamız. Dünyada olup bitenleri, kapitalizmin yarattığı sorunları görmeliyiz, bireysel gibi görünen sorunların toplumsal bağlarını kavramalıyız. Bu sorunların kapitalizm altında çözümünü olmadığını, geldiğimiz çağda kapitalizmin işçi sınıfının mücadelesiyle artık yıkılması gerektiğini, bizleri kurtaracak olanın kendi kollarımız olduğunu bilmeliyiz. İşçi sınıfının saflarını sıklaştırmalıyız, mücadele dostlarımızın sayısını arttırmalıyız. Deneyimden öğrenmeliyiz. Olgunlaşmalı, derinleşmeliyiz. Kendimizi, çevremizi ve dünyayı dönüştürecek cesareti kuşanmalıyız. Yaşama ve insanlığın kurtuluşu mücadelesine tutkuyla bağlanmalıyız, tıpkı Nâzım Hikmet gibi!

Bu akıldışı sisteme karşı mücadele etmekten, bu mücadelenin içinde dönüşüp dönüştürmekten başka bir çıkar yolumuz yok. Toplumlar da zaman da bir şeyleri biriktiriyor, her şey kendi rolünü oynuyor. Biz de kendi rolümüzü eksiksiz oynayalım. **Sonuç almak için acele etmeyelim ama harekete geçmek için bir an bile kaybetmeyelim! ■**

Aşçı ya da Doktor...

Çocuklarımız Ezilmekten Nasıl Kurtulur?

Grev yerindeki bir sohbet sırasında bir işçi kardeşimiz çocuğunun aşçılık bölümünü seçtiğini anlatırken bu durumun onu üzdüğünü şu sözlerle dile getirmişti: “Biz istedik ki bizim gibi işçi olmasın, mühendis olsun, doktor olsun, ezilmesin. Ama olmadı. Aşçılık seçti...” Bir başka sohbette metal işçisi bir emekçi kadın, “kızım okusun, tıp kazansın istiyorum, masraf çok, yetiştirmekte zorlanıyoruz ama bizim gibi ezilmesin diye uğraşıyoruz” demişti. Bu küçük serzenişler işçilerin çalışma koşullarının ne kadar ağır ve yıpratıcı olduğunu, çocuklarının geleceği için ne kadar endişeli olduklarını çarpıcı biçimde anlatıyor. **İşçi anne babalar, haklı olarak çocuklarının ezilmesini istemiyorlar, onların kendilerinden çok daha iyi şartlarda yaşamasını istiyorlar. Meslek seçimlerini buna göre yapmalarını istiyorlar. Peki, meslek seçimleri çocuklarımızın geleceği açısından gerçekten anlamlı bir fark yaratıyor mu?** Çocuklarımız doktor ya da mühendis olduğunda rahat bir yaşam sürebiliyor mu? Daha önemlisi doktor ya da mühendis olmak işçi olmamak anlamına mı geliyor?

İşçi, ister mavi yakalı olsun ister beyaz yakalı, yaşamını sürdürebilmek için ücret karşılığında işgücünü satmak zorunda olan insandır. İş bulamadığında, çalışmadığında, ücretini almadığında karnını doyuramayan, evinin kirasını ödeyemeyen, çocuğunu okutamayan insan işçidir. Yani işçi olup olmadığımızı belirleyen şey ne iş yaptığımız değil, yaşamak için işgücümüzden başka satacak bir şeyimizin olmamasıdır. Bu anlamıyla bugün doktorların da mühendislerin de ezici çoğunluğu işçidir. Fabrikalarda ter döken, eğitim, sağlık, ulaşım gibi kamu hizmetlerinde çalışan, büro, taşıma, perakende sektörlerinde hizmet veren işçiler hep birlikte işçi sınıfını oluştururlar. Anne babaları tarafından bin bir fedakârlıkla okutulan, mühendis, doktor olan insanların ezici çoğunluğu işçi olarak ağır şartlarda çalışıyor. Mesela mühendislik dallarında iş bulmak giderek zorlaşıyor, fabrikalardaki mühendislerin önemli bir kısmı yoksulluk sınırının çok altında ücretler alıyor. Doktorlar 2 dakikada bir hastaya bakmaya zorlanıyor, performans baskısına, sağlıkta şiddete maruz kalıyor.

Çocuklarımız ezilmesin diye gece gündüz çalışıyor, onlara güzel bir gelecek hazırlamak için çırpınıyoruz. Ama ne çocuklarımız ne de biz rahat yüzü göremiyor, ne-

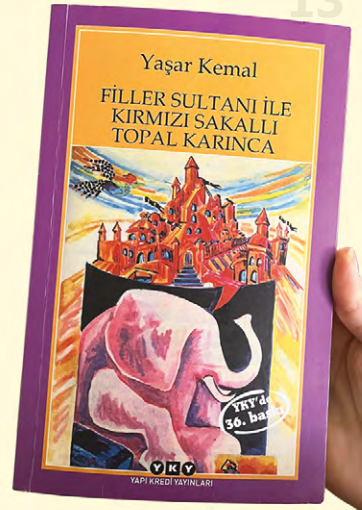
fes alamıyoruz. Sermaye sınıfı ve iktidar, yaşadığımız tüm zorlukların kaderimiz, ağır çalışma koşullarının normal olduğunu ileri sürüyorlar. Hayat pahalılığına da düşük ücretlere de sesimizi çıkarmayalım, dişimizi daha fazla sıkalım istiyorlar. Bir düşünelim; **üretirken neden eziliyoruz?** Teknolojinin bu kadar geliştiği bir dünyada neden bu kadar ağır şartlarda çalışmak zorundayız? Nüfusun, işgücünün, işsiz sayısının bu denli çok olduğu bir dünyada neden iş saatleri bu kadar uzun, neden günümüzün, haftamızın çok büyük bir bölümünü kölece çalışarak geçiriyoruz? Bizleri sömürenler, ezenler bu zorluklara, zulme katlanmamız gerektiğini söylüyorlar. Beyaz yaka-mavi yaka, vasıflı-vasıfsız, sendikali-sendikasız, kadrolu-taşeron, kıdemli-yeni, kadın-erkek diye bizi bölüp parçalıyorlar. Aramızdaki küçük farklılıkları bizi birbirimize düşürmek için kullanıyorlar. Hepimizin işçi olduğunu, aynı koşullarda çalışıp yaşadığımızı unutturmaya, birimize yapılanın hepimize yapıldığı gerçeğini gizlemeye çalışıyorlar.

Tek tek işçiler olarak çalışma ve yaşam şartlarımızı düzeltemeyiz, çocuklarımızın ezilmeyeceği bir geleceği tek başımıza sağlayamayız. Ama işyerlerimizde, sendikalarımızda, mücadele örgütlerimizde birleşip tek yumruk olursak engelleri aşabilir, taleplerimizi ortaya koyabilir ve kazanabiliriz. Patronlar sınıfı bunu çok iyi bildiğinden sendikal ve siyasal örgütlülüğümüzü engellemeye çalışmıyor mu zaten? Mesela UID-DER’li bir lise öğretmeni okulda öğrencilerine “anne babası sendikali bir işyerinde çalışan var mı?” diye sorduğunu, hiçbir sınıfta bu soruya olumlu cevap olmadığını anlatıyor. “Peki, sendikanın ne olduğunu bilen var mı?” diye sorduğunda 200 öğrencisi arasında sadece 3 öğrencinin bu soruya “evet” cevabını verdiğini dile getiriyor. Bu öğrencileri arasında gelecekte umutlu olduğunu söyleyen, anne babasından daha iyi bir yaşam süreceğini düşünen tek bir kişinin olmadığını da vurguluyor.

Eskiler boşuna dememişler, **birlik olmadan dirlik olmaz.** Çalışma koşullarımızı düzeltmek, ezilmekten kurtulmak, çocuklarımıza ezilmeyecekleri bir gelecek sunmak için birlik olmak zorundayız. Bugünümüzü zehir edenlere, çocuklarımızın geleceğini çalanlara birlikte karşı durmak zorundayız. ■

Filler, Karıncalar ve Kıssadan Hisse

Filler Sultanı ile Kırmızı Sakallı Topal Karınca adlı romanında Yaşar Kemal, sömürülenlerle sömürücüler arasındaki büyük çelişkiyi anlatır. “Çünkü” der, “sömürülen güçlü azınlıkla, sömürülen ve güçsüz sanılan çoğunluk, her çağda vardı. Ama **bu çelişki günümüzde alabildiğine yoğunlaştı, keskinleşti, somutlaştı.**” Bugün dünyamızda bir avuçluk patronlar sınıfının karşısında açlık ve yoksulluk çukurunda biriken milyarlarca insan var.

İşçi sınıfı ile sermaye sınıfı arasındaki büyük çelişkiyi romanında sembollerle anlatır Yaşar Kemal. Roman hakkında şöyle der: “Doğanın en büyük hayvanı olan fili sömürücü olarak aldım. Benden önce halk, bu zavallı garip hayvanı, ona düşmanlığından değil, sırf iri gövdesinden ötürü, sömürücüye simge olarak almış. Salt sömürücünün iriliğini göstermek için. Sömürülenlerin çokluğunu, çalışkanlığını, yaratıcılığını göstermek için de halk karıncayı almış. Bu benim için dehşet bir şeydi. İyi anlatılabilirse, çocuklar da, büyükler de, bu iki hayvanın çelişik görünüşünden, çağımızın en büyük, en korkunç çelişkinsini kolaylıkla anlayabilirdi.” Son derece sürükleyici ve heyecan verici anlatımıyla, romanı okuyan kişi merakla “iğne ucu kadar karıncalar devasa filleri yenebilir mi?” sorusunun cevabını arar.

Filler Sultanı, çalışkan ve hünerli karıncaların ülkesine açtığı savaşta milyonlarca karıncayı öldürtüp, kalanları teslim olmaya zorlamıştır. Savaşı kazanan Filler Sultanı karıncalara seslenir: “Bütün karıncalar birikip bana bir sırça saray yapacaksınız. Sırça saray şu dağın tepesinde olacak, dünyanın öteki ucundan da görülecek. Sarayın ambarlarını, kilerlerini balla, yağla, iksirle, türlü yiyeceklerle, yaşam suyuyla dolduracaksınız. Bu saray öylesine parlak olacak ki, dünya onun şavkından gece bile ışıyacak, ortalık gün hiç batmamış gibi olacak. İçine bin, iki bin, beş bin, on bin fil girecek, ama bu saray çökmeyecek.” Gerçekten de karıncalar kan ter içinde çalışarak bir yıl içinde sarayı yaparlar. Ama Filler Sultanının hırsı dinmez; yeni saraylar yeni tahtlar ister. Karıncaların kurtuluş umudu kalmaz, fillerin bitmek bilmeyen taleplerine çaresizce boyun eğler. Çünkü Filler Sultanı karıncaların ruhuna da hükmetmenin bir yolunu bulur.

Yaşar Kemal bu durumu şöyle anlatır: “Bu romanda, karıncaların kişiliklerini, yaratıcılıklarını ellerinden alabilmek için filler önce karıncalara öz dillerini unutturma-

ya çalışıyorlar. Fil okulu açıyorlar. Karıncaları filleştirme okulu. Karıncayı filleştirme okulları, borazanlar, kitle haberleşme araçlarıyla beyin yıkayıcı her türlü yayın yapıyor.” Filler Sultanı karınca ülkesinin her tarafına borazanlar gönderir. Şöyle anlatır Yaşar Kemal: “Borazanlar en çok onların umutlarını kıracaklar, bu düzeni Tanrının, doğanın böyle kurduğunu, fillerin fil, karıncaların karınca yaratıldıklarını, bunun hiçbir zaman da değişmeyeceğini, ancak çalışarak, didinerek, fillerin gözlerine girerek karıncaların fil olabileceklerini, o da ancak karınca kadar fil olabileceklerini yineleyecekler. Borazanlar güzel uyutucu türküler söyleyecekler, sazlar çalacaklar, hepsi uyutucu, umutsuz, karanlık olacak. Karıncaları çürütecekler.”

Bugün de işçi sınıfı borazan sesleriyle kuşatılıyor. Özellikle medyada sürekli “çalışırsan başarisin” masalları anlatılıyor. Tuvalet molası bile çok görülen işçilere “**başarı**”, “**kısa yoldan zenginleşme**” hikâyeleri anlatılıyor. Serbest çalışma modeli teşvik ediliyor, bu şekilde güvencesiz çalışanlar “**kendi işinin patronu**” olduklarına inandırılıyor. Bireysel kurtuluş yüceltiliyor, özellikle gençler “karınca kadar fil” olma yolunda her türlü rekabetin mubah olduğuna ikna ediliyor. **Sendikalaşmak, örgütlenmek, haklarına sahip çıkmak isteyen işçiler ise baskıyla sindirilmek isteniyor.** Yani bir taraftan sınıf atlama hayali pompalayan bugünün sultanları, diğer yandan toplumda filizlenen umutları kırmak için her türlü araca başvuruyorlar. Tıpkı Filler Sultanının yaptığı gibi birlik, dayanışma, güven gibi değerlere saldırıyorlar.

Mesela Filler Sultanı karıncaları bölüp parçalamak, güçsüz düşürmek için yaptıklarını şöyle anlatır: “Hiçbir kırmızı sakalın birbirini sevmesine fırsat, izin vermeyeceksiniz. Bunlar birbirini sevmeye başladılar mı, sevginin olduğu yerde bireycilik barınmaz, korku, aşağılanma barınmaz, zinhar sevgiye izin vermeyeceksiniz. Bunlar birbirini sevmeyi öğrenirlerse bizi de, filleri de erinde geçinde yenmesinin bir yolunu bulurlar.” Nihayetinde Filler Sultanının korktuğu başına gelir... İğne ucu kadar küçücük, çalışkan ve hünerli karıncalar imkânsız görüneni başarır, birlik olur, fillere karşı mücadeleye girer ve kocaman filler ordusunu yenerek sömürden kurtulurlar. Yaşar Kemal’in son cümlesi ise şudur: “**Kıssadan hisse, veryüzünün bütün karıncaları birleşince...**” ■

Yedi kapılı Teb şehrini kuran kim?
Kitaplar yalnız kralların adını yazar.
Yoksa kayaları taşıyan krallar mı?
Yapı işçileri hangi evinde oturmuşlar
altınlar içinde yüzen Lima'nın?
Ne oldu dersiniz duvarcılar, Çin Seddi bitince?
Nasıl yendi Galyalıları Sezar?
Bir aşçı olsun yok muydu yanında?

Egemenler zenginlik, güç ve iktidar uğruna kavga ederken bunun bedelini hep işçilere ödettikleri için oyunlarında, şiirlerinde işçileri emperyalist savaşa karşı çıkmaya çağırıyordu Brecht. Kendisi 1898’de doğmuştu ve çocukluğu dünyanın da Almanya’nın da büyük alt üst oluşlar yaşadığı bir dönemde geçmişti. Birinci Dünya Savaşı sırasında milyonlarca gencin cephelerde öldüğünü, sakat kaldığını insanların açlık ve hastalıktan öldüğünü görmüştü. Savaşa ve milliyetçiliğe karşı çıktığı için liseden atılma riskiyle yüz yüze gelmişti. Ama Münih’teki tıp eğitimi sırasında o da orduya çağrıldı. Ancak savaş yıkıp geçerken aynı dönemde dünyanın başka bir yerinde, Rusya’da bambaşka bir tarih yazılıyordu. Rusya işçi sınıfı

Ya hep beraber ya da hiç birimiz.
Kurtulmak yok tek başına
Yumruktan ve zincirden.
Ya hep beraber ya da hiç birimiz.

Ya Hep Beraber Ya da Hiçbirimiz

Kim mi kurtaracak seni, köle?
Görecekler seni, kardeş,
yuvarlananlar uçuruma,
duyacıklar çıgıllıklarını:
Seni köleler kurtaracak kurtaracaksa!

Ya hep beraber ya da hiçbirimiz.
Kurtulmak yok tek başına
yumruktan ve zincirden.
Ya hep beraber ya da hiçbirimiz.

Kim mi kurtaracak seni, aç insan?
Bize gel ekmek istiyorsan,
bize gel, kıvrananlara açıklıktan.
Biz gösterelim sana yolu:
Biz açlar vereceğiz sana ekmeği!

Ya hep beraber ya da hiç birimiz.
Kurtulmak yok tek başına
yumruktan ve zincirden.
Ya hep beraber ya da hiçbirimiz.

Kim mi alacak öcünü, yenilmiş adam?
Vurulmuşsun madem,
gel yaralıların yanına.
Gerçi biz zayıfız, kardeş,
zayıfız, yaralıyız ama,
alırsak biz alırız öcünü senin.

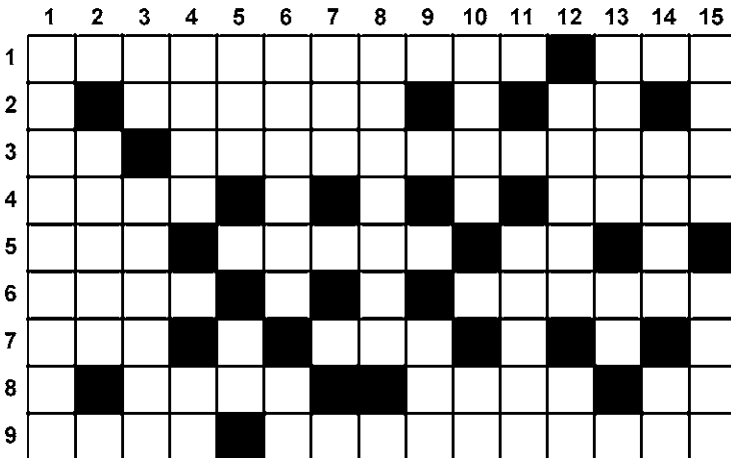
Ya hep beraber ya da hiç birimiz.
Kurtulmak yok tek başına
yumruktan ve zincirden.
Ya hep beraber ya da hiçbirimiz.

Kim tutacak elinden, bitik kişi?
Birleşmek zorundadır başkalarıyla
yoksulluğa dayanamayan.
Birleş sen de yoksullarla, durma.
Birleş yarına bırakmayanlarla bu işi.

Ya hep beraber ya da hiç birimiz.
Kurtulmak yok tek başına
yumruktan ve zincirden.
Ya hep beraber ya da hiçbirimiz.

Bertolt Brecht

İşçinin Bulmacası

Soldan Sağa

1. Kapitalizmin son aşaması. Maksim Gorki'nin bir romanı
2. İzmir'de rafineri ve limanıyla bilinen ilçe. Disprozyum elementinin simgesi.
3. Bir değer yaratan emek. "Filler Sultanı ile Kırmızı Sakallı ..." Yaşar Kemal'in bir romanı.
4. Bağlı. Şiir söyleyen veya yazar kimse; ozan.
5. Aza. En kısa zaman dilimi. Evet anlamında bir söz.
6. Geçerli olan, yürürlükteki. Bir borcun belli zamanlarda ödenmesi gerekli olan parçalarından her biri.
7. Ribonükleik asid. Mesafe.

8. Ön karşıtı. Ceset. Köpek.

9. İpotek. Devam eden bir uygulama veya davranışın sonlanması talep eden bir söz (iki kelime).

Yukarıdan Aşağıya

1. Eşit işe ... (mücadele eden işçilerin temel sloganlarından biri).
2. Uygun, yaraşır.
3. Protaktinyum elementinin simgesi. Aklanma.
4. Kadına göre kocasının erkek kardeşlerinin eşlerinden her biri. Rutenyum elementinin simgesi.
5. Brezilya'da karnavaliyle ünlü kent. İlave.
6. Kitap, defter vb. şeylerde ön ve arka yüzü oluşturan kâğıtlardan her biri; varak. Yaptığı yanlış haberlerle meşhur resmi haber ajansı.
7. Genellikle köy ve kasabalarda geniş toprakları olan kimse.
8. Lale bahçesi.
9. Hatıra.
10. Düşkünlük. Beyaz leke.
11. Genellikle davul ve zurna eşliğinde toplu olarak oynanan bir halk oyunu.
12. Cüruf. S'den sonraki harfin okunuşu.
13. Sırlı cam. Müzikte yedinci nota.
14. Sevimli, cana yakın. Bilet kelimesinin seslileri.
15. Altın ve gümüş gibi madenlerden yapılmış şeylerin saflık derecesi. Ünvan.

Önceki Bulmacanın Çözümü

	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15
1	H	Ü	R	R	İ	Y	E	T	M	U	A	M	M	A	
2	A	R	A	V	A	S	İ	Y	E	T	A	E	T		
3	M	E	S	L	E	K	K	A	L	K	İ	L	Y	A	
4	İ	T	A	D	A	K	V	U	Z	A	R				
5	L	İ	R	İ	E	M	E	K	F	E	N				
6	T	M	İ	İ	M	A			K	İ	M	T			
7	O	İ	R	A	E	L	Ç	İ	M	E	G	E			
8	N	E	M	A	L	A	N	M	A	K	V	E	R		
9	D	İ	K	T	A	T	Ö	R		L	E	H	Ç	E	

5 Bin Yıllık Bal ve İşçilerin Örgütlü Gücü

Gürcistan'da yapılan bir arkeolojik kazı sırasında 5 bin 500 yıl öncesine ait bir bal kovanı bulundu. Şaşırtıcı olan ise kovandaki balın bozulmadan kalmış olmasıydı. Bu durumun nedenini araştıran bilim insanları, arıların balı öyle rastgele bir biçimde yapmadıklarını gözlemlemiş bir kez daha. Balın oluşabilmesi ve bozulmaması için çiçeklerden toplanan nektarın defalarca işlenmesi, su oranının düşürülmesi, içinde asit ve mikroplar yok eden maddelerin oluşması gerekiyor. Topladıkları nektarı şekere çevirirken, peteklerde biriktirirken birlikte çalışan arılar, balın su oranını ayarlamak için de hep birlikte kanat çırpıyorlar. Yani arı tek başına bal üretmiyor, bal üretimi arı kolonisinin ortak emeğiyle mümkün oluyor. Kısacası ağzımızı tatlandıran balın sırrı, arıların organize olmasında ve pek çok arının bir arada çalışmasında saklı.

İşçiler olarak bizler de toplumun arıları gibi değil miyiz? Fabrikalarda gece gündüz üretiyoruz, binalar, köprüler, yollar inşa ediyoruz; ürettiklerimizi dünyanın dört bir yanına taşıyoruz, bilginin aktarımını sağlayan da, hastalıklara deva üreten de biziz. Biz tüm bunları bir sınıf olarak hep birlikte yapıyoruz. Fakat bizi sömürerek kendini var eden sermaye sınıfı ürettiğimiz güzelliklere el koyuyor. Bizse bu emeğin karşılığını alamadığımız gibi günbegün daha da yoksullaşıyoruz. İşçi ve emekçiler gün geçtikçe daha kötü koşullarda yaşamaya mahkûm edilirken, patronlar sınıfı üzerine çöktükleri serveti büyüttükçe büyütüyorlar. Bu artan çelişkilerin üzeri örtülsün, hesabı sorulmasın diye de egemenler bir sınıf olduğumuzu unutturmak için sistemli bir çaba harcıyorlar. Bizleri yalnızlaştırıyor, herkesin kendi sorunuyla baş başa kalmasını, çaresiz hissetmesini sağlıyorlar. Zamanımızı yapay gündemlerle alıyor, bizi posamız çıkana kadar çalıştırarak enerjimizi tüketiyorlar. Böylece kimi zaman en yakınımızdakileri bile göremez hale geliyoruz.

Mesela aynı vardiyada çalışan işçiler yanındaki arkadaşının yüzünü görecektir vakit bulamıyor. Öğle arasında hızlı bir şekilde yemek yerken konuşmaya bile zaman kalmıyor. Performans sistemleri devreye sokuluyor, işçiler birbirine rakip ediliyor. Taşeron-kadrolu, beyaz yakamavi yaka, sendikali-sendikasıız şeklinde bölünen işçiler parçalanıyor, birbirlerine selam veremez hale geliyorlar.

Medyada yayılan haberlerde "kimseye güvenmeyin" algısı pekiştiriliyor. Aynı serviste yan yana giden, aynı sırada ders gören, yan yana dairelerde oturan insanlar birbirlerini tanımıyor, dertlerini sorunlarını paylaşmıyorlar. Kapitalist sistem kendi işleyişini sürdürebilmek uğruna, insan ilişkilerini bozuyor. Toplumsal varlıklar olmamıza rağmen yalnızlaştırılıyor.

Yalnızlaştığımızda, dayanışmayı unuttuğumuzda, herkes kendi derdine düştüğünde ne olur? Yalnız kalan işçi ve emekçiler tıpkı tek başına çiçek nektarı toplayan bir arı gibi olur. Büyük bir çabayla dağ tepe dolaşarak nektar toplayabilir belki ama onu bala dönüştürecek, koruyacak, kalıcı hâle getirecek gücü ve yeteneği olmaz. Ortaya bal gibi tatlı ve kalıcı bir sonuç çıkmayınca da umutsuzluğa kapılır. Oysa arılar gibi birlikte hareket edebilirsek, neleri değiştirebiliriz diye bir düşünelim. Birbirimize güvenip omuz omuza versek, deneyimlerimizi paylaşsak, haklarımızı birlikte savunsak, bize dayatılan sömürü düzenine karşı çok daha dirençli hale geliriz. Bu sistemin çelişkilerini kavrar, sistemi değiştirmek için adım atarız.

Aslında tek başına hareket etmenin faydasız olduğunu en iyi örgütlü mücadeleyle tanışan işçiler bilir. Yalnız olmadığını kavrayan, dayanışma, kardeşlik, güven gibi duyguların boy verdiği mücadele örgütlerinin kapısından giren işçinin dünyası aydınlanır adeta. O güne kadar sırtında ağır bir yük olan dertleri, sınıf mücadelesinin ve dayanışmasının etkisiyle hafifler. Patronun karşısında tek başınayken dile bile getirilmeyen talepler, birlikte hareket edince elde edilebilir, kalıcı kazanımlara dönüşerek tarihe iz bırakabilir. Tıpkı 5 bin yıldır bozulmayan bal gibi işçi sınıfının mücadele tarihinde unutulmaz derslere dönüşebilir. **Bizler ancak omuz omuza verdiğimizde güçsüz düşmeden, umutsuzluğa kapılmadan, bozulmadan, çürümeden ayakta kalabiliriz.** Sistemin örgütlü kötülüğünün karşısında ancak örgütlü mücadeleye tutunarak insan kalabiliriz. Birlikte hareket ettiğimizde, kimse bizi kolay kolay umutsuzluğa sürükleyemez. Tıpkı arıların balı dayanıklı kılması gibi, biz de birbirimizi güçlü kılabiliriz. Bizi bölen ve yalnızlaştıran bu köhnemiş sisteme karşı birlikte harekete geçerseniz, ağzımızda baldan tatlı türkülerle, sevinçle yaşayacağımız yeni bir düzeni birlikte inşa edebiliriz. ■